

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/28/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212225064
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1212225064.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a sudcov JUDr. Michaely Frimmelovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody vo výške 175,- eur a nemajetkovej ujmy vo výške 497,88 eur, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 7. novembra 2013, č.k. 12C 119/2012-88, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania, a zároveň zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ od odporcu domáhal vydania medzitýmneho rozsudku, ktorým by súd rozhodol, že odporca Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti je zodpovedný za škodu, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava II, pretože tento nerozhodol o jeho žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre jeho pohľadávku, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXX dlžníkom (povinným) N. Q. (kde po prijatí návrhu na vykonanie exekúcie súdny exekútor prideliť registráciou exekučnej veci č. EX 118/2006) v zákonom stanovenej lehote, ako aj zaplata sumy 175,- eur titulom náhrady škody a sumy 497,88 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom odporcu. Odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Najskôr dospel k záveru, že na prerušenie konania v zmysle návrhu navrhovateľa zo dňa 06.11.2013 nebol dôvod, a preto tento návrh navrhovateľa zamietol. Uviedol, že navrhovateľ požiadal o prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o jeho ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení jeho práva na zákonného sudcu a práva na nestranný súd. S poukazom na ust. § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. vyhodnotil, že dôvod na prerušenie konania nie je daný, nakoľko o námietke navrhovateľa, týkajúcej sa zaujatosti zákonného sudcu, bolo rozhodnuté Krajským súdom v Bratislave uznesením č.k. 9NcC 75/2012-21 zo dňa 19.10.2012, ktorým neboli JUDr. Gabriela Sobolovská ako i ostatní sudcovia Okresného súdu Bratislava II z prejednávania a rozhodovania v tejto veci vylúčení, a o sťažnosti navrhovateľa už Ústavný súd SR rozhodol dňa 02.07.2013 uznesením č.k. III. ÚS 295/2013-12, keď túto jeho sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie a rozhodnutie. Návrh navrhovateľa na prerušenie konania teda nebol dôvodný.

Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa zistil, že na základe žiadosti súdneho exekútora JUDr. Vladimíra Sucháčka o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, doručenej Okresnému súdu Bratislava II dňa 22.02.2006, v prospech oprávneného (navrhovateľa) proti povinnej N. Q., vydal Okresný súd Bratislava II dňa 02.05.2006 poverenie č. 5102 015496, ktorým poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na vymoženie povinnosti zaplatiť istinu 414,26 eur s príslušenstvom. Podaním, doručeným exekučnému súdu dňa 06.10.2010 navrhol navrhovateľ ako oprávnený v exekučnom konaní zmenu súdneho exekútora. Súd prvého stupňa ako exekučný súd vyzval dňa 15.11.2010 pôvodného exekútora na vyjadrenie k návrhu na zmenu súdneho exekútora, na zaslanie exekučného spisu a na vyúčtovanie trov exekúcie, ktorých vyčíslenie exekútor súdu predložil dňa 22.12.2010. Okresný súd Pezinok uznesením zo dňa 25.07.2011, č.k. 31Er 1592/2008-24 návrh oprávneného (navrhovateľa) na zmenu súdneho exekútora zamietol. Exekučné konanie nie je doposiaľ skončené. Navrhovateľ tvrdil, že súd prvého stupňa ako exekučný súd nerozhodol o zmene exekútora v zákonom stanovenom čase, čím došlo zo strany súdu prvého stupňa k nesprávnemu úradnému postupu. V dôsledku toho mala navrhovateľovi vzniknúť majetková škoda pozostávajúca z nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o tomto návrhu. Zároveň si navrhovateľ uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď tvrdil, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Z tohto skutkového stavu súd prvého stupňa vyvodil záver, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný. Skonštatoval, že v exekučnej veci oprávneného navrhovateľa proti povinnej N. Q., vedenej na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 31Er 1592/2008, rozhodol exekučný súd o návrhu navrhovateľa (ako oprávneného) na zmenu súdneho exekútora, doručenom súdu dňa 06.10.2010, uznesením zo dňa 25.07.2011, z čoho vyvodil, že exekučný súd nedodrжал pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora zákonnú tridsaťdňovú lehotu v zmysle ust. § 44 ods. 8 zák. č. 233/1995 Z.z. (Exekučného poriadku).

Zdôraznil však, že predpokladom objektívnej zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je kumulatívne splnenie podmienok, ktorými sú existencia nesprávného úradného postupu, existencia majetkovej ujmy respktíve nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom. Vzhľadom na nedodržanie zákonnej 30-dňovej lehoty na rozhodnutie o žiadosti o zmenu súdneho exekútora, súd prvého stupňa ustálil, že bol splnený prvý predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z.), ktorým je existencia nesprávného úradného postupu Okresného súdu Bratislava II ako exekučného súdu. Nebol však preukázaný druhý predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, ktorým je vznik škody, resp. nemajetkovej ujmy, pretože ich existenciu navrhovateľ v konaní nepreukázal. Súd prvého stupňa poukázal na to, že v priebehu exekúcie, v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora, žiadna škoda pre prípadnú nečinnosť súdu nemôže vzniknúť, pretože pôvodný exekútor má podľa Exekučného poriadku povinnosť vykonávať úkony exekučného konania až do zmeny v jeho osobe. Čo sa týka náhrady majetkovej škody predstavujúcej náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu vykonávanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky, súd prvého stupňa vychádzal z toho, že aj v prípade, že by existovala možnosť vzniku škody, je možné uhradiť iba skutočnú škodu a ušlý zisk, ktorých vznik je navrhovateľ povinný preukázať. Navrhovateľ nepredložil ani neoznačil žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval vznik majetkovej škody ani jej prípadnú výšku. Škodu vyčíslil paušálne za pracovné výkony svojich zamestnancov, udržiavanie a správu informačného systému, administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a za administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencii adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Z exekučného spisu žiadne urgencie zo strany navrhovateľa nevyplývajú a navrhovateľ tieto ani nijako nepreukázal. Zároveň súd prvého stupňa poukázal na to, že paušálne vyčíslené administratívne výdavky nie sú skutočnou škodou, ale ide iba o jednostranné, žiadnymi dôkazmi nepodložené tvrdenia navrhovateľa. Vyhodnotil, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno, keď vznik škody ani jej výšku nepreukázal, nakoľko okrem svojho tvrdenia neprodukoval žiadny dôkaz. Preto jeho návrh v časti požadovanej náhrady škody zamietol.

Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 17 ods. 2, 3 zák. č. 514/2003 Z.z., poukázal na to, že navrhovateľ v konaní nepreukázal, že mu v dôsledku nesprávného úradného postupu exekučného súdu vznikla nemajetková ujma. Uviedol, že nedodržanie zákonnej lehoty nezakladá automaticky nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, keďže aj v tomto prípade má

navrhovateľ povinnosť preukázať nemajetkovú ujmu, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na navrhovateľa v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Navrhovateľ uvádzal, že nesprávny úradný postup ovplyvnil jeho ďalšie podnikateľské postupy a spôsobil neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Tieto tvrdenia však nekonkretizoval a nepreukázal. Pokiaľ navrhovateľ tvrdil, že neexistencia účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu vyvolala u členov riadiacich orgánov spoločnosti ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo, poukázal súd prvého stupňa na to, že navrhovateľ vydanie rozhodnutia neurgoval, a nevyužil ani možnosť podať sťažnosť na prípadné prieťahy v exekučnom konaní. Okrem toho, v rámci odškodnenia právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnou neprímeranou dĺžkou konania by nemali byť odškodnené aj fyzické osoby, ktoré sa na právnickej osobe nejakým spôsobom podieľajú, pretože im nevzniká ujma priamo (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 675/2011). Navyše, nemajetková ujma nezávisí automaticky len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností každého prípadu. V posudzovanej veci potreboval exekučný súd pred rozhodnutím o zmene exekútora súčinnosť pôvodného exekútora, ktorého vyzval na zaslanie exekučného spisu a na vyčíslenie trov, v dôsledku čoho nebolo objektívne možné dodržať zákonnú lehotu na rozhodnutie o zmene exekútora. Mal tiež za to, že nedodržanie zákonnej lehoty nemohlo spôsobiť neistotu alebo vznik akejkoľvek škody či nemajetkovej ujmy, a odhliadnuc od toho, že navrhovateľ vznik skutočnej škody a nemajetkovej ujmy ani nepreukázal, nepovažoval za pravdepodobné, že by došlo k tak závažnej ujme ako popísal v návrhu. Treba zohľadniť aj podnikateľskú aktivitu navrhovateľa, a to, že ak navrhovateľ poskytuje spotrebiteľské úvery fyzickým osobám s nízkou bonitou, musí byť uzrozumený s tým, že existuje riziko insolvenčnej povinnosti a že exekučné konanie môže trvať pomerne dlho, čo so sebou nesie vyššie finančné náklady, ako aj psychickú záťaž, pričom nie je prípustné, aby prenášal podnikateľské riziko na súd. Vzhľadom na tieto skutočnosti dospel súd prvého stupňa k záveru, že dostatočným zadosťučinením pre navrhovateľa je konštatovanie porušenia jeho práva. Napokon súd prvého stupňa uviedol, že ak by aj bolo preukázané, že v dôsledku nesprávneho úradného postupu vznikla navrhovateľovi škoda, resp. nemajetková ujma, nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, resp. nemajetkovej ujmy v peniazoch. Navrhovateľ totiž nepreukázal, že by mu ním tvrdené náklady nevznikli bez ohľadu na nesprávny úradný postup, keďže exekučné konanie nebolo doposiaľ skončené. Námietku premlčania uplatnenú odporcom súd prvého stupňa vyhodnotil ako nedôvodnú. S poukazom na tieto závery návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu v konaní úspešnému odporcovi nepriznal, keďže mu žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vytkol súdu prvého stupňa, že dňa 07.11.2013 vo veci pojednával v jeho neprítomnosti, hoci riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, čím mu odňal možnosť konať pred súdom. Rozporne k tejto námietke uviedol, že tým, že sa neuskutočnilo ústne pojednávanie, bolo porušené jeho právo na kontradiktórny proces. Namietal tiež, že vo veci rozhodol vylúčený sudca. Uviedol, že názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu neobstojí, a preto podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na neustranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Mal za to, že nie je prípustné, aby konanie pokračovalo, a aby sa naďalej vykonávali úkony a rozhodoval vylúčený sudca. Konanie malo byť podľa jeho názoru prerušené až do rozhodnutia ústavného súdu o otázke neustrannosti súdu a osoby sudcu. Odvolanie podal aj proti výroku, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na prerušenie konania, argumentujúc, že vzhľadom na skutočnosť, že v čase meritórneho rozhodovania súdom prvého stupňa nebolo právoplatne rozhodnuté o jeho návrhu na prerušenie konania, je rozhodnutie súdu prvého stupňa o veci samej predčasné a odnímajúce mu možnosť konať pred súdom. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nesprávne aplikoval ust. § 101 ods. 2 O.s.p., pretože navrhovateľ trval na osobnej účasti svojho právneho zástupcu na pojednávaní. Súd prvého stupňa podľa jeho názoru rozhodol bez toho, aby mu umožnil ovplyvniť jeho rozhodnutie vyjadrením sa k skutkovým a právnym otázkam veci. Navrhovateľ ako strana v konaní nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť, pričom sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Súdu prvého stupňa vytkol, že sa dopustil omylu, ak uviedol, že ním namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, nakoľko ani v odôvodnení napadnutého rozhodnutia prezentované

časové úseky tomu nenasvedčujú. Súd mal podľa jeho názoru tiež úplne ignorovať všetky tvrdenia o majetkovej škode, ktorá vznikla z titulu udržiavania a správy informačného systému a z titulu výdajov na administratívne spracovanie textov, publikačných výdajov spojených s vyhotovením urgencií, a na poštovné a telekomunikačné výdaje. Ďalej uviedol, že súd prvého stupňa „dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, navrhovateľa nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej, aby tak mal priestor navrhnúť alebo predložiť ďalšie dôkazy“. Poukázal na to, že si nechal vypracovať znalecký posudok, ktorý však vzhľadom na namietané konanie súdu nemal možnosť predložiť. Napadnutý rozsudok považoval za nedostatočne odôvodnený a vnútorne rozporný. Napriek tomu, že súd prvého stupňa zistil porušenie práva, nekonštatoval ho, a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi, pričom rozhodnutie založené na skutkovej a právnej chybe súdu nie je v právnom štáte udržateľné.

Odporca žiadal vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Vyjadril názor, že súd prvého stupňa nepochybil tým, že na základe žiadosti navrhovateľa o zrušenie pojednávania toto neodročil, ale pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti. Mal za to, že o tom, či je dôvod, pre ktorý žiada účastník pojednávanie odročiť, dôležitým, rozhoduje súd. V posudzovanom prípade neobsahovala žiadosť navrhovateľa o zrušenie pojednávania žiadne dôvody, ktoré by mu bránili v účasti na pojednávaní. Všetky skutočnosti, ktoré v žiadosti uviedol, mohol právny zástupca navrhovateľa uviesť na pojednávaní, a tým realizovať svoje procesné práva a povinnosti. Nesúhlasil ani s námietkou navrhovateľa, týkajúcou sa nestrannosti sudcu, keď poukázal na to, že o námietke zaujatosti, vznesenej navrhovateľom, bolo právoplatne rozhodnuté, a konajúca sudkyňa nebola z pojednávania a rozhodovania v tejto veci vylúčená. Vo vzťahu k tvrdeniu navrhovateľa, že súd prvého stupňa nemohol meritórne rozhodnúť kým nebolo právoplatne rozhodnuté o jeho návrhu na prerušenie konania uviedol, že je plne s požiadavkou hospodárnosti konania, aby súd po neprávoplatnom zamietnutí nedôvodného návrhu na prerušenie konania vo veci rozhodol. Mal za to, že takýmto postupom nebolo zasiahnuté do žiadnych práv navrhovateľa, nakoľko tento podal odvolanie i proti zamietnutiu návrhu na prerušenie konania, na základe čoho bude odvolacím súdom aj tento výrok preskúmaný. Poukázal tiež na to, že ak by sa navrhovateľ pojednávania zúčastnil, bol by oboznámený s vyjadrením odporcu, zúčastnil by sa aj dokazovania, mohol by navrhnúť aj jeho doplnenie, resp. by sa mohol k vykonanému dokazovaniu vyjadriť. Ak sa však navrhovateľ bez vážneho dôvodu a ospravedlnenia pojednávania nezúčastnil, nemohlo dôjsť k odňatiu jeho práva konať pred súdom ani k porušeniu zásady kontradiktórnosti. Za nedôvodnú považoval námietku navrhovateľa ohľadom posúdenia dôvodnosti nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, keď mal za to, že súd prvého stupňa návrh navrhovateľa zamietol z dôvodu, že k nesprávnemu úradnému postupu nedošlo.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 201 ods. 1 O.s.p.), prejednal odvolanie podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., s verejným vyhlásením rozsudku podľa § 156 ods. 3 O.s.p., a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa zistil správne skutkový stav veci, vyvodil z neho správny právny záver a svoje rozhodnutie aj podrobne a presvedčivo odôvodnil. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Súd prvého stupňa neporušil ani právo účastníkov konania na spravodlivý proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak súd prvého stupňa ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj podrobne vyhodnotil. Vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia bol koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné, a jeho argumenty podporujú príslušný záver o nedôvodnosti nároku navrhovateľa. Jeho rozhodnutie je tiež presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, sú pre právnickú ale i laickú verejnosť prijateľné, racionálne, a aj spravodlivé. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozsudku a konštatuje ich správnosť (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Keďže v takomto prípade ich nie je potrebné opakovať, v ďalšom na ne poukazuje, a vyjadrí sa len k odvolacím námietkám navrhovateľa.

V sporovom konaní, o ktoré ide aj v posudzovanej veci, platí dispozičná a prejednacía zásada. Prejednacía zásada spočíva v tom, že tvrdenie skutočností a navrhovanie dôkazov, ktoré ju preukazujú, je zásadne vecou účastníkov konania. Úprava vychádza z toho, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch a ukladá im označiť dôkazy k preukázaniu tvrdenia. Účastník má teda povinnosť tvrdenia (§ 79 ods. 1 a § 101 ods. 1 O.s.p.) a povinnosť dôkazu (§ 120 ods. 1 O.s.p.). K splneniu tejto povinnosti je zaviazaný každý účastník konania. Pokiaľ navrhovateľ s poukazom na ust. § 101 ods. 2 O.s.p. namietal, že súd prvého stupňa nepostupoval správne, keď vykonal pojednávanie bez prítomnosti navrhovateľa resp. jeho právneho zástupcu, odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa postupoval správne a v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p., keď na tento postup boli splnené podmienky. Predmetné ustanovenie predpokladá pre prejednanie veci v neprítomnosti účastníka skutočnosť, že sa účastník nedostavil na pojednávanie, a ani nepožiadal z dôležitých dôvodov o odročenie. Odvolací súd zo spisu zistil, že súd prvého stupňa vo veci stanovil termín pojednávania na deň 07.11.2013. Predvolanie na toto pojednávanie bolo navrhovateľovi a jeho právnomu zástupcovi podľa doručky založenej na č. I. 64 doručené dňa 01.08.2013 resp. dňa 06.08.2013, pričom jeho súčasťou bolo i poučenie navrhovateľa v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p.. Navrhovateľ doručil dňa 06.11.2013 o 18:11 h (po skončení pracovnej doby) súdu prvého stupňa návrh na zrušenie nariadeného pojednávania spolu s návrhom na prerušenie konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o jeho ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení jeho práva na zákonného sudcu a na nestranný súd. Odvolací súd dospel k záveru, že navrhovateľ nepožiadal o odročenie z dôležitých dôvodov. Z jeho návrhu na zrušenie nariadeného pojednávania z dôvodu porušenia nestrannosti súdu a sudcu je možné pri jeho obsahovom posúdení dôjsť k záveru, že týmto úkonom by navrhovateľ síce mohol požiadať o odročenie pojednávania, no zároveň vzhľadom na ním uvedený dôvod pre zrušenie pojednávania nie je možné tento dôvod vyhodnotiť ako dôležitý, keďže o nestrannosti súdu už v predmetnom konaní bolo rozhodnuté. Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 9NcC 75/2012-21 zo dňa 19.10.2012 na námietku zaujatosti, vznesenú navrhovateľom, rozhodol, že sudkyňa súdu prvého stupňa JUDr. Gabriela Sobolovská a zároveň všetci sudcovia Okresného súdu Bratislava II nie sú vylúčení z pojednávania a rozhodovania predmetnej veci. Nie je preto dôvodná ani námietka navrhovateľa v odvolaní, že vo veci konal a rozhodoval vylúčený sudca.

Keďže ústavná sťažnosť navrhovateľa proti predmetnému rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave 9NcC 75/2012-21 zo dňa 19.10.2012 bola už v čase podania návrhu navrhovateľa na prerušenie konania a teda aj v čase rozhodovania súdu prvého stupňa Ústavným súdom Slovenskej republiky odmietnutá pre nedostatok právomoci Ústavného súdu SR na jej prerokovanie a rozhodnutie uznesením III. ÚS 295/2013-12 zo dňa 02.07.2013, rozhodol súd prvého stupňa tiež správne, ak návrh navrhovateľa na prerušenie konania do rozhodnutia Ústavného súdu SR o jeho sťažnosti zamietol, nakoľko na prerušenie konania nebol dôvod. Naviac, vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ mal pred podaním predmetného návrhu na prerušenie konania vedomosť, že ním uvádzaný dôvod na prerušenie konania neexistuje, a teda nemôže obstať, považoval odvolací súd jeho návrh za obštrukčný. Tým, že súd prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania rozhodol v napadnutom rozsudku, neodňal navrhovateľovi možnosť konať pred súdom. K odňatiu možnosti navrhovateľovi konať pred súdom by došlo jedine v prípade, že by súd prvého stupňa rozhodol v rozsudku v merite veci, a opomenul rozhodnúť o uvedenom procesnom návrhu navrhovateľa. Právny zástupca navrhovateľa sa na pojednávanie, hoci bol riadne a včas predvolaný, nedostavil, o odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov nepožiadal, a svoju neprítomnosť na ňom neospravedlnil, čo skonštatoval aj súd prvého stupňa v zápisnici z pojednávania zo dňa 07.11.2013. V predmetnej veci, ako už bolo uvedené vyššie, Ústavný súd SR ústavnú sťažnosť navrhovateľa odmietol dňa 02.07.2013, z čoho vyplýva, že v čase doručenia predvolania na pojednávanie právnomu zástupcovi navrhovateľa, a v čase, kedy súd prvého stupňa vo veci rozhodol, bolo už o nej rozhodnuté. Prípadný dôvod na odročenie pojednávania ako aj na prerušenie konania preto nebol daný, keďže už v čase doručenia predvolania na nariadené pojednávanie bolo právnomu zástupcovi navrhovateľa zrejme, že jeho ústavná sťažnosť bola odmietnutá. Vzhľadom na to súd prvého stupňa nepochybil, keď dňa 07.11.2013 pojednával a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa (§ 101 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Odvolací súd dospel tiež k záveru, že ani právo navrhovateľa na kontradiktórne konanie nebolo porušené. Podľa ust. § 115 ods. 1, 2 O.s.p., ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná. Predvolanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času

na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. Táto podmienka vykonania pojednávania bola splnená. Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je potrebné chápať tak, že súd je povinný umožniť účastníkovi uplatnenie práva konať a rozhodnúť v jeho prítomnosti. Dokazovanie je časťou občianskeho súdneho konania, v ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Účastníci konania majú procesnú dôkaznú povinnosť, teda povinnosť uviesť dôkazy na preukázanie tvrdených skutočností. Procesný dôsledok spojený s dôkaznou povinnosťou môže mať za následok neunesenie dôkazného bremena. Dôkaznú povinnosť môže účastník plniť od začiatku konania, v návrhu na začatie konania, vo vyjadrení k nemu, mimo týchto procesných úkonov, v rámci prípravy pojednávania pri odročovaní pojednávania. Jej cieľom je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na účastníkovi konania bez ohľadu na jeho procesné postavenie. Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch svedkov. Podľa ust. § 129 ods. 1 O.s.p. možno vykonať dokazovanie listinami tak, že predseda senátu (samosudca) na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oboznámi ich obsah. Podľa ust. § 122 ods. 1 O.s.p. súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania. V danej veci bolo nariadené pojednávanie na deň 07.11.2013, pričom právny zástupca navrhovateľa bol na toto pojednávanie riadne predvolaný, no bez ospravedlnenia sa nedostavil. Zároveň s predvolaním mu bolo doručené aj poučenie podľa ust. § 120 ods. 4 O.s.p.. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv, teda právo vykonávať procesné úkony, vo formách stanovených zákonom nazeráť do spisu, robiť si výpisy, vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali § 123 O.s.p., byť predvolaní na súdne pojednávanie. Na pojednávaní súd prvého stupňa riadne oboznámil s obsahom spisu. Pokiaľ teda na pojednávaní vykonali dôkazy navrhované navrhovateľom a poskytol možnosť obom účastníkom zúčastniť sa pojednávania, čím mali možnosť vyjadriť sa k dôkazom, resp. navrhnúť ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, tak týmto jeho postupom nedošlo k porušeniu princípov kontradiktórnosti a princípu rovnosti zbraní ako základných definičných prvkov práva na spravodlivé súdne konanie. K právu účastníka konania vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zodpovedá aj povinnosť súdu umožniť účastníkovi, aby sa vyjadril ku každému dôkazu, ktorý súd vykonal a ktorý môže aj obsahovať zistenie významné pre rozhodnutie súdu. Tento postup bol zo strany súdu prvého stupňa postupom podľa § 122 ods. 1 v spojení s § 123 O.s.p. dodržaný. Súd prvého stupňa dodržal i zásadu priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov ako jednu zo základných zásad občianskeho súdneho konania, ktorú zaručuje nielen ústava (čl. 48 ods. 2), ale aj Dohovor (čl. 6 ods. 1), keďže táto zásada je súčasťou práva účastníkov konania na spravodlivé prejednanie veci, týkajúce sa ich občianskych práv a záväzkov a je aj zároveň špecifickým vyjadrením zásady kontradiktórnosti sporového konania.

Dodržanie práva účastníka konania vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zo strany súdu prvého stupňa je v zhode i s judikatúrou, o ktorú sa opiera aj ESLP, ktorý vyslovil, že súčasťou koncepcie spravodlivého súdneho konania je zásada kontradiktórnosti, v súlade s ktorou musia mať účastníci nielen právo navrhnúť všetky dôkazy, ktoré považujú za nevyhnutné na preukázanie svojich tvrdení, ale aj právo byť oboznámený a vyjadriť sa ku všetkým dôkazom a vyjadreniam predloženým s cieľom ovplyvniť rozhodnutie súdu. Vo vzťahu k princípu rovnosti zbraní, ktorý bol súdom prvého stupňa dodržaný, bola poskytnutá obom účastníkom konania primeraná možnosť predložiť svoje návrhy. Pokiaľ súd prvého stupňa v rámci vykonávaného dokazovania vytvoril procesný priestor obom sporovým stranám na navrhovanie dôkazov, oboznámenie sa a vyjadrenie sa k nim, tak neodňal navrhovateľovi ako účastníkovi konania možnosť konať pred súdom, teda rešpektoval judikatúru Ústavného súdu SR a ESLP. Jeho postupom nedošlo k porušeniu práva vyjadriť sa ku každému z vykonaných dôkazov v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, k porušeniu zásad priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov a kontradiktórnosti sporového konania, teda zásad obsiahnutých v príslušných ustanoveniach O.s.p., v práve na spravodlivý proces, ako ho vykladá Ústavný súd SR a ESLP.

Navrhovateľ v ďalšom uviedol, že si nechal vypracovať znalecký posudok ohľadom výšky škody, a že súd prvého stupňa mu nedal priestor predložiť tento dôkaz v konaní, keďže bez splnenia podmienok konal a rozhodol postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p.. V tomto smere odvolací súd (okrem vyššie uvedeného, teda že súd prvého stupňa správne postupoval v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p.) uvádza, že súd prvého stupňa nebol povinný dopĺňať dokazovanie znaleckým posudkom vypracovaným na

požiadanie navrhovateľa, pretože ho navrhovateľ do spisu nezaložil, a v zmysle § 101 ods. 2 druhá veta za bodkočiarkou bol povinný prihliadnúť iba na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy. Predmetný znalecký posudok, ktorý si údajne navrhovateľ nechal vypracovať, však nepripojil ani k odvolaniu.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní tvrdil, že súd prvého stupňa konštatoval, že ním namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané, odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvého stupňa nič také neuviedol, a v odôvodnení napadnutého rozsudku popri konštatovaní, že exekučný súd pri rozhodovaní o návrhu na zmenu súdneho exekútora nedodržel tridsaťdňovú lehotu, poukázal na tú skutočnosť, že exekučný súd potreboval pred rozhodnutím o zmene exekútora súčinnosť pôvodného exekútora, ktorého vyzval na zaslanie exekučného spisu a na vyčíslenie trov, v dôsledku čoho nebolo objektívne možné, aby zákonnú lehotu dodržal. Odvolací súd poukazuje v tejto súvislosti na názor Ústavného súdu SR, podľa ktorého porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (nález Ústavného súdu SR z 7. mája 2013, sp. zn. IV. ÚS 471/2012-75). Ďalej je nutné zdôrazniť, že súd vo svojej rozhodovacej činnosti na zákonom ustanovené lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky konkrétne okolnosti posudzovanej veci. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (napr. I. ÚS 86/02).

Odvolací súd sa stotožňuje aj so záverom súdu prvého stupňa, že navrhovateľ v konaní nepreukázal vznik ani výšku majetkovej škody. Paušálne vyčíslenie nákladov na správu a udržateľnosť pohľadávky bez ďalšieho dôkazom o vzniku a výške škody nie je. Napokon navrhovateľ ich vynaloženie v konkrétnom prípade rovnako nepreukázal, čím neuniesol dôkazné bremeno v konaní. V tomto smere odvolací súd poukazuje na podrobné zdôvodnenie rozsudku súdom prvého stupňa. Odvolací súd pritom súhlasí aj s názorom súdu prvého stupňa, že v priebehu exekúcie, v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora, žiadna škoda pre prípadnú nečinnosť exekučného súdu nemôže vzniknúť, pretože pôvodný exekútor má podľa zákona povinnosť vykonávať úkony exekučného konania až do zmeny v jeho osobe. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu v peniazoch, nárok navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy nemôže byť nárokom v zmysle § 17 ods. 2, 3 zák. č. 514/2003 Z. z., pretože takýto nárok môže vzniknúť iba fyzickej osobe. V tejto časti preto zrejme ide o nárok na ochranu pred neoprávneným zásahom do dobrej povesti právnickej osoby v zmysle § 19b ods. 3 Obč. zák.. Odvolací súd je toho názoru, že v konaní nebolo preukázané, že by nesprávnym úradným postupom odporcu došlo k neoprávnenému zásahu do dobrej povesti navrhovateľa. Treba uviesť, že navrhovateľ v konaní ani netvrdil, že by v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu došlo k neoprávnenému zásahu do jeho dobrej povesti. Navyiac, takýto zásah je už pojmovo vylúčený, keďže vyššie popísaná nečinnosť exekučného súdu predsa nemôže mať vplyv na povesť navrhovateľa. Ak navrhovateľ odvodzoval svoj nárok na nemajetkovú ujmu v peniazoch od tvrdenia, že nesprávny úradný postup ovplyvnil jeho ďalšie podnikateľské postupy a spôsobil neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať, stotožnil sa odvolací súd so záverom súdu prvého stupňa, ktorý správne skonštatoval, že navrhovateľ tieto tvrdenia nekonkretizoval a ani nepreukázal.

Napokon neobstojí argument navrhovateľa o nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku. Napadnutý rozsudok je podľa odvolacieho súdu preskúmateľný, pretože obsahuje dôvody, resp. argumentáciu, pre ktoré súd prvého stupňa dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu, rovnako obsahuje ustanovenia právnych prepisov, ktoré aplikoval na zistený skutkový stav veci a tieto aj správne interpretoval. Súd prvého stupňa teda venoval náležitú pozornosť nielen zisťovaniu rozhodujúcich skutkových okolností, ale aj vec správne právne posúdil a svoje rozhodnutie vyčerpávajúcym spôsobom odôvodnil.

So zreteľom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu úspešnému odporcovi nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.